

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: 19-08-2016
Enhed: Psykiatri og Lægemedel-
politik
Sagsbeh.: DEPSBRE
Sagsnr.: 1606719
Dok. nr.: 136008

Sundheds- og Ældreudvalget har den 21. juni 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 715 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Yildiz Akdogan (S).

Spørgsmål nr. 715:

”Ministeren bedes kommentere Epinion-undersøgelsen fra 2015, foretaget for Videnscenter om spiseforstyrrelser og selvskaade (ViOSS), som bl.a. blev omtalt i Politiken den 8. august 2015, undersøgelsen ”The prevalence and distribution of self-harm among Danish high school students”, som blev omtalt i Jyllands-Posten den 18. august 2012, og Børnerådets undersøgelse ”Mere end hver femte i 9. klasse har skadet sig selv”, offentliggjort den 25. maj 2016. Derudover bedes ministeren vurdere, om man på baggrund af disse undersøgelser kan sige noget om udviklingen inden for selvskaade blandt børn og unge i Danmark.

Spørgsmålet bedes besvaret forud for afholdelse af samråd AT. ”

Svar:

Jeg har til besvarelsen af dette spørgsmål indhentet nedenstående bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som jeg henholder mig til:

”Som beskrevet i Sundhedsstyrelsens bidrag til besvarelse af SUU alm. spørgsmål 461-467 og spørgsmål 629 kan selvskaadende adfærd både være et udtryk for mistrivsel og/eller et symptom på en egentlig psykisk lidelse. Selvskaadende adfærd kan være mange forskellige ting, og kan være mere eller mindre alvorlig i intensitet.

De tre undersøgelser som der henvises til i spørgsmål 715 beskriver, at selvskaadende adfærd kan være et udtryk for dårlig trivsel, at det kan have en række forskellige årsager, at det forekommer med forskellig hyppighed hos piger og drenge og at det er en forholdsvis udbredt adfærd hos unge personer mellem 14 og 30 år.

Børnerådets undersøgelse og Møhl et al.’s undersøgelse fra 2011 peger på mistrivsel, som en væsentlig og vigtig årsag til selvskaadende adfærd. Børnerådets undersøgelse peger på, at årsagen til dårlig trivsel kan være mobning eller ensomhed med lavt selvværd. Møhl’s undersøgelse peger på, at den unge kan opleve at møde store og konfliktfyldte krav, som kan være sammenhængende med psykosocial smerte og at dette samlet set giver anledning til selvskaadende adfærd.

De tre undersøgelser peger alle på, at der findes forskellige årsager til selvskaadende adfærd. Den hyppigste årsag er for alle tre undersøgelser, at personen ikke kan holde ud at have det dårligt og den selvskaadende adfærd med eksempelvis at skære/kradse/slå/bide sig selv er en måde at lindre den psykiske smerte.

ViOSS undersøgelse viser, at den største andel af personer med selvskadende adfærd findes hos unge personer mellem 18 og 30 år. De øvrige undersøgelser er foretaget i en population af henholdsvis 9. klasser (Børnerådets undersøgelse) og gymnasieelver (Møhl's undersøgelse).

Børnerådets undersøgelse og Møhl's undersøgelser peger på at drenge med selvskadende adfærd har en større hyppighed i antallet af forsøg på selvskade end piger med selvskadende adfærd.

Endelig peger Børnerådet og ViOSS's undersøgelser på, at det øger risikoen for selvskade såfremt den pågældende har kendskab til nogen i omgangskredsen som har skadet sig.

Undersøgelserne beskriver som i Sundhedsstyrelsens bidrag til besvarelse af SUU alm. spørgsmål 629, at indsatsen for at reducere forekomsten af selvskade bør have fokus på indsatser til fremme af børn og unges mentale sundhed bredt, samt på indsatser til tidlig opsporing og behandling af børn og unge med egentlige psykiske lidelser.

Samlet set beskriver undersøgelserne, at der bør være en opmærksomhed på at øge den mentale sundhed hos børn og unge, fokus på tidlig opsporing af psykiske lidelser hos den yngre del af befolkningen, hvor forekomsten af personer med selvskadende adfærd er størst.

Sundhedsstyrelsen er i øjeblikket i gang med en undersøgelse af metoder til at fremme mental sundhed blandt børn og unge og resultaterne vil blive fremlagt på en konference om mental sundhed, som afholdes den 23. november 2016. Herudover har en lang række skoler implementeret indsatser til fremme af mental sundhed, det drejer som blandt andet om skole-udviklingsprogrammet PALS (Positiv Adfærd i Læring og Samspil), med støtte fra såvel Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen. Sundhedsstyrelsen har endvidere udmøntet en satspulje til fremme af mental sundhed og forebyggelse af angst af depression hos unge på produktions- og erhvervsskoler, hvor 11 kommuner i færd med at implementere sådanne indsatser. Erfaringerne herfra vil blive offentliggjort efter afslutning af projekterne i begyndelsen af 2017".

Med venlig hilsen

Sophie Løhde / Sarah Bang Refberg